

ÖĞ-DER

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

**OKUL MÜDÜRLERİNİN PROBLEMLERİ
ARAŞTIRMA RAPORU**

ŞUBAT 2017

OKUL MÜDÜRLERİNİN PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ARAŞTIRMA RAPORU

Bu çalışma, ÖĞ-DER ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ Genel Merkezince 65 il merkezindeki şubeleri vasıtası ile her kademe okul müdürleri ile yüz yüze yapılan görüşmeler ışığında oluşturulmuştur.

Bu vesile ile katkı sağlayan bütün il MEM, ilçe MEM yöneticilerimize, sendikalar, sivil toplum kuruluşları ve çok kıymetli okul müdürlerimize teşekkürlerimizi sunuyor kendilerine hayırlı çalışmalarında muvaffakiyetler diliyoruz.

Problemlerin çok değişken etkenlerden oluştuğu ve bu raporla sınırlı olmadığı farkındayız. "Tedavi, doğru teşhis ile başlar" düşüncesi ışığında umuyoruz ki mutfakta terleyenlerin görüşlerinden oluşan bu rapor çeşitli problemlerin çözülmesine katkı sağlar.

Raporumuz, **yönetim ve yönetici problemleri, organizasyon problemleri, eğitim-öğretim problemleri, özlük problemleri, mevzuat problemleri, personel problemleri, bina araç ve gereç problemleri, okul müdürlerinin makam temsil gücü ve itibar problemleri, velilerle münasebet ve şikâyet problemleri, sonuç ve çözüm önerileri** bölümlerinden oluşmaktadır.

Elde edilen sayısız yazılı belgenin tasnifi ile bölümler halinde meselenin daha iyi anlaşılacağı gibi hangi alanlarda daha yoğun sıkıntılar bulunduğu dikkat çekilebileceği muhakkaktır. Gereksiz tekrarlardan kaçınmak ve raporun hacminin artmaması için ifadeler genellikle okul müdürlerimize ait olmak üzere bazı mükerrer problemler, teklif ve çözüm önerileri tevhit edilmiştir.

Ancak okul müdürlerinin bazı özgün ifade ve tespitlerinde düzeltme yapılmamış olduğu şekliyle rapora yansıtılmıştır.

Bu rapor vesilesiyle bize "bizim problemlerimizi dile getiren bir kuruluş olmanız vesilesiyle" iltifatlarında bulunan bütün okul müdürlerine teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Hayırlara vesile olması duasıyla...

Hamdi SÜRÜCÜ

Genel Başkan

YÖNETİM VE YÖNETİCİ PROBLEMLERİ

- 1- Okul yöneticilerinin yetiştirilmesi, seçimi ve atanması,
- 2- Okul müdürlüğünün ikinci görev olarak algılanması,
- 3- İş yoğunluğunun çok olması, müdür yardımcı kadrosunun azlığı,
- 4- Taşımali öğretime ayrıca bir müdür yardımcısının verilmemesi,
- 5- Müdür yardımcılarının daha etkin görev yapabilmeleri için kadronun verilmesi,
- 6- Yetkili olduğumuz konu sayısı çok az, sorumluluklarımız çok fazla olması,
- 7- Okul rutin işlerinin fazla olması, eğitim ve öğretime fazla zaman ayırlamaması,
- 8- Rotasyon ile ilgili tartışmaların çözülememesi,
- 9- Okul müdürünün kendi çalışma ekibini oluşturamaması,
- 10- Üst yöneticiler tarafından okul müdürlerinin hakaretlere maruz kalması,
- 11- Okul müdürünün işveren olarak tanımlanması,
- 12- Okul müdürünün bütün personele izin yetkisinin olmaması,
- 13- Okul müdürünün çalışma saatlerinin belirsizliği,
- 14- Okul müdürlerinin kendilerini değersiz hissetmesi.

ORGANİZASYON PROBLEMLERİ

1- Okul yönetimlerinin en önemli problemi bütçedir. Ortaöğretim kurumlarına merkezi devlet bütçesinden yapılan tahsisi bir yana bırakırsak her okulda en az ikiyayı bütçeden söz etmek mümkündür. Bunlar okul-aile birliği bütçesi, anasınıfı bütçesi. Ancak bu bütçelerin gelir kaynakları oldukça sınırlı olup bu kaynaklardan elde edilen gelirler okulların rutin giderlerini bile karşılamaktan çok uzaktır. Üstelik mevzuat gereği anasınıfı bütçesi kapsamında elde edilen gelirler ancak anasınıfı giderlerine sarf edilebilmektedir. Okulun birçok önemli giderleri okul-aile birliği bütçesinden karşılanmaya çalışılmaktadır. Okul-aile birliği bütçesinin gelir kalemleri kantin kirası, bağışlar, kermesler ve benzeri etkinliklerden sağlamaktadır. Elde edilen gelirler, giderleri karşılamaktan uzaktır. Okul gelirlerinden kantin kirası dışındakiler gelir kaynağı niteliği taşımamaktadır. Okulların bütçeleri hem yeknesak değil hem de okulun giderlerini karşılamaktan uzaktır. Okul bütçelerinin yeknesaklığının sağlanması ve gelir kaynaklarının artırılması gerekir.

2- Rehber öğretmenlerin mutlaka maaş karşılığı 15 saat sınıfların rehberlik derslerine girmemeleri. Bu durum, öğrenciyi tanımamaya, öğretmenler arası motivasyonu bozma gibi problemlere neden oluyor.

- 3- Okul müdürlüklerinin ağırlama ödeneğinin bulunmaması.
- 4- Okullarda artan güvenlik sorunları.
- 5- Okul bahçelerinin güvenli olmaması.

EĞİTİM-ÖĞRETİM PROBLEMLERİ

1- Ders yükünün ağırlığı nedeniyle bunalmış bir öğrenci kitlesi ile karşı karşıyayız. Sadece teorik bilgiler verilen kapalı ortamlar yeni neslin yeterince ilgisini çekmiyor.

- 2- İmam Hatip Liselerine de uygulamalı meslek eğitimidersi (staj) olmaması.

3- Öğrencilerin okul dışına çıkartılmaması. Mesela, Din kültürü dersi için öğretmen ve öğrenciler Camiye, cenazeye gidememesi. Çevresinin üretim ilişkilerine (fabrika, tarla, bağ, bahçe, sanayi siteleri, hizmet sektörü, sanat ve zanaat atölyeleri) katılmamaları.

4- Karma eğitim gençliğimizi olumsuz etkilemektedir.

5- Zorunlu eğitime alınan bir kısım öğrencilerin isteksiz oluşu.

6- Sosyal sorumluluk ve maneviyat eksikliği had safhadadır.

7- Öğrencilerde manevi değerleri yaşatacak faaliyetlerin eksikliği.

8- İkili eğitim.

9- Okul müfredatları yoğun ve gereksiz içeriklerle doludur.

10- Seçmeli ders sayıları fazladır.

11- Eğitim sistemimizin politik olarak çok sık değişmesi.

12- Sınavlara ilişkin ölçme-değerlendirme ölçüt farklılıkların olması.

13- E-okul sistemi üzerinde velilere mesaj gönderebilme özelliğinin olmaması.

14- Devamsızlık mektubunun kaldırılması gerekir. Veli öğrencisini takip etmelidir.

15- Öğlen arası öğrencilerin dışarı çıkmamaları için öğlen yemeği imkânınınbütün öğrencilere verilmesi gerekir.

16- Adrese dayalı okul kayıtlarından dolayı yanlış beyan ile buldukları ikamet adresinden farklı bir ikamet adresi göstererek bazı okullarda yığılmalara neden olunmaktadır.

17- Öğrencilerin cep telefonu getirmeleri derslerin verimli işlenmesine engel olmaktadır.

18- Ortaokulların 4 yıl olması, bir sonraki lise hayatı için fazlaca zaman kaybına neden oluyor.

19- Rehberlik ve kulüp saatinin olmaması.

ÖZLÜK PROBLEMLERİ

1- Kamu kurumlarında müdürlerin makam tazminatı vardır. Ancak Millî Eğitim de müdürün kadrosu öğretmen, görevi müdür olarak belirtilir. Bu da eğitim yöneticilerinin sürekli değişmesine görevden alınıp öğretmenliğe döndürülmesine sebep olmakta okullarda doğru düzgün uzun süreli bir yönetim olmamaktadır.

2- Okul idarecileri, okulun her türlü yükünü yıl boyu taşıyor.

3- Müdürün görevlendirme ile atanması, kadrolu olmaması.

4- Okul müdürlerinin GİH (genel idare hizmetleri) sınıfına dâhil edilmemesi.

5- Okul müdürlerinin ve öğretmenlerin ek göstergesinin 3600 olmaması.

6- Okul/kurum müdürlerine nöbet ücreti ödenmemesi.

7- İdarecilerin öğretmenlerden daha düşük ek ders almaları müdür yardımcısı bulmayı da zorlaştırmaktadır.

8- Ek ders ücreti de yetersizdir.

9- Yüksek lisans ve doktora yapan öğretmenlere yüzde 5/10 fazla ek ders ücret ödenirken

okul müdürü ve müdür yardımcıları yüksek lisans ya da doktora yaptıklarında ek ders ücretini artırımlı olarak alamamaktadırlar.

10- Branş öğretmenleri maaş karşılığı 15 saat derse girerken sınıf öğretmenlerinin 18 saat derse girmek durumunda olmaları.

11- Müdürler arasındaki ek ders farklılıklarının olması.

12- Müdür ve müdür yardımcılarının aldığı ek dersler okul çeşitliliğine (anaokulu, ilkokul, ortaokul, Anadolu lisesi, meslek lisesi vb.) göre farklılıklar göstermektedir.

13- Rehberlik Araştırma Merkezlerindeki rehberlik alanı öğretmenlerine haftada 18 saat ücret ödenirken özel eğitim öğretmenlerine 15 saat ücret ödenmektedir.

14- Öğretmenlerin; dersini verdikten ve gerekli çalışmalarını yaptıktan sonra, başka bir sorumluluğu yok. Haftada 25 – 30 saat derse giren ve yetiştirme kursu da veren bir öğretmen, idareciden daha fazla ders ücreti alıyor.

15- Yaklaşık 10 yıldır kariyer basamaklarında yükselme sınavı yapılmadığından uzman veya başöğretmen olmak isteyen öğretmenlerimiz mağdur olmaktadır.

16- İdareci ücretlerinin az olması sebebiyle ve okul, merkezden uzakta, biraz da mahrumiyet alanında ise; müdür yardımcısı bulmakta zorlanıyoruz. Arkadaşları kaymakamlık oluruyula, kısa süreliğine rica minnet çalıştırıyoruz.

17- Aldığımız ders ücretinin etkisiyle; haziran ayından itibaren vergi dilimine giriyor ve TEMMUZ ayı ile sonraki ayların maaş zammından faydalanamıyoruz. Burada da mağduriyetimiz söz konusu.

18- Kırsal alanlardaki ilçeler ve köylerde, öğretmenler istekli çalışmıyor. Artık Türkiye'nin gerçeği; herkes şehir merkezlerinde ikamet ediyor. Bulunduğu yerden iş yerine gidiş gelişlerin hem maddi sıkıntıları hem de yolculuk ve zaman sıkıntısı var. Fırsatını bulan sahillere ve merkezi yerlere tayin yaptırıyor. Bu nedenle öğretmen sıkıntısı çekiyoruz.

19- Hizmet alımından okulda çalıştırdığımız personelin kıdem tazminatı konusunda hiçbir huzurumuz yok. Bu kişileri, ihale ile bir firma alıp, çalıştırıyor. Her türlü ücret, hak ve ödemelerini firma yapıyor. Firma da ücretlerini ödüyor. Bir yıl dolduğunda kıdem tazminatı alma hakkı kazanıyorlar. Bizlere yetkililerin anlattığı; Yarın öbür gün firma kapandı, iflas etti ya da işi alan kişi öldü. Çalışan eleman bu sefer okulu işveren olarak görüyor. Okul müdüründen tazminat talep ediyor. Tavsiye edilen öneri ise; 9 ay (Bir sezon) çalıştırdığınızı, ikinci dönem çalıştırmayın deniyor. Bulduğum ilçede; İş bilen kaloriferci, aşçı gibi, çalıştıracak başka eleman yok.

20- Okullarda açılan kurslarda okul müdürlerine ücret ödenmemesi.

21- Özel okul/kurumlarda çalışan idarecilerin devlet okul ve kurumlarında görev almaları halinde 2/3 oranında hizmete sayılması eşitsizliğe neden oluyor.

MEVZUAT PROBLEMLERİ

1. Spor faaliyetleri kreşlere kadar yayılmalı. Sağlığımızı korumak için spor yapmamız gerekirken, spor yapmayan bir ülkeyiz ve yeni nesli de böyle yetiştiriyoruz. Sporun bütün dallarında her okul için imkân oluşturulmalı.

2. Ortaokul, lise müdürlüğü gibi ayrımlar maalesef çok ölçsüz durumda. Bunun yerine iş yükü, uğraşı zorluğu ve girdi-çıkıya dayalı performans odaklı bir sistem geliştirilmeli.

3. Denetimler şu anda sadece okul müdürü düzeyinde yapılmakta. İş yükü fazla olan okullarda öğretmenler yeterince denetlenememektedir.

4. Muhakkiklik görevi asli görevleri kısıtlayıcı bir hal alabilmektedir. Yapılan masraflar okul müdürünün cebinden çıkmaktadır. Yolluk ve harcırahı yoktur. Sadece angarya olarak kalmaktadır.

5. Mevzuatın dağınıklığı başlı başına bir büyük problemdir.

PERSONEL PROBLEMLERİ

1- Öğretmenler genel olarak okumuyor ve gelişime kapalıdır.

2- Bir kısım öğretmenler çeşitli sivil toplum kuruluşlarının güdümündedir.

3- Yaşlı öğretmenlerde "unumu eledim eleğimi astım" davranışları yaygındır.

4- Okul yönetimlerinin önemli bir problemide personel yetersizliğidir. Bunlar arasında, kadrolu öğretmen ve idari personel eksikliği bulunmakta olup bu durum, zaman zaman eğitim-öğretimi aksatacak hale gelebilmektedir.

Kadrolu öğretmen eksikliği, ücretli ve geçici öğretmenlerle giderilse de bu defa nitelik yönünden problem devam etmektedir.

Müdür yardımcısı, memur ve hizmetli gibi idari personel eksikliği de eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkilemektedir.

5- Okul müdürünün personel hakkında (daha bağlayıcı) disiplin amiri olmaması.

6- Okullarda yeterli hizmetli bulunmaması.

7- Hizmetli ve memur eksikliğinin engelli ve çocuk yetiştirme yurtlarından gelen personelle doldurulmaya çalışılması.

8- Okullarda çalışan bütün personelin (yönetici, öğretmen, memur, yardımcı hizmetli, vb.) hizmet içi eğitime ihtiyacı olduğunu kabullenmemesi de ayrı bir problem olarak ortaya çıkmaktadır.

9- Bazı öğretmenlerin çeşitli özel nedenlerle 15 saatten fazla ders almak istememeleri, ders programını kendi istekleri doğrultusunda yapılmasını arzu etmeleri ve öğrenci rehberlik hizmetlerinden kaçınmaları, okul yönetimi ve öğretmenler arasında gerginliklere neden olmaktadır.

10- Müdür ve müdür yardımcısının derse girmesi, yönetimle ilgili işlerin yoğunluğundan dolayı okulun işleyişini olumsuz etkilemektedir.

11- Ders saati olmayan branş öğretmeni (Rehberlik Branşı gibi.) idarecilerimiz var. Bu gibi idarecilerimizin derse girme zorunluluğu olmaması eşitsizliğe neden olmaktadır.

12- Performans değerlendirmesinin tam manası ile hayata geçirilememesi.

BİNA ARAÇ VE GEREÇ PROBLEMLERİ

1. Okul binaları genellikle eğitime uygun değildir. Okul bina projelerinin yapımında öğretmenlerin eğitime uygunluk görüşünün alınmaması.

2. Okul yönetimlerinin bir diğer problemi de okul binalarının yetersizliğidir:

Okul binaları ve müştemilatı inşa edilirken, gelecekte olabilecek gelişmeler hesaba katılmadığı için, günümüz ihtiyaçlarına cevap verememektedir.

3. Okul yönetimlerinin bir diğer problemi de temizlik ve hijyendir: Okullarda temizlik personeli yetersiz olduğu gibi, mevcut kadrolu yardımcı hizmetler personeli detemizlik ve hijyen konusunda isteksiz davranmaktadır.

4. Okul binalarının müştemilatları ile birlikte bahçe bakım, onarım işleri yerel yönetimlerce sağlanmaması.

5. Okul dönüşümlerinin tamamlanmamış olması.

6. Okulların gereksiz yere kirletilmesi, kirleten öğrencilere temizlik yaptırılmaması. Öğrencilerimiz, temizlik görevlisi var diye gereken hassasiyeti göstermiyor, bir yaptırım uygulanamıyor, bazı durumlarda velilerle karşı karşıya geliniyor.

7. Madde bağımlısı gençlerin varlığı. Özellikle varoşlardaki okullarda yoğun olarak eğitim öğretim bittikten sonra madde bağımlısı gençlerin okul bahçesini kullanmaları maddeyi kullandıktan sonra okula içerden veya dışarıdan zarar verdikleri görülmektedir.

MÜDÜRLERİN MAKAM TEMSİL VE İTİBAR PROBLEMLERİ

1- Okul müdürlüğünün saygınlığının zedelenmesi.

2- Okul yönetimlerini rahatsız eden bir başka problem de yazılı ve görsel yerel medyada çıkan suçlayıcı, hakaret edici, hatta tehdit edici "şişirme haber" haber, yorum ve asılsız şikâyetler. Yazılı ve görsel medyada çıkan hedef gösterici, suçlayıcı, hakaret edici, "asparagas" haber ve yorumlar, gerekse asılsız veya konusu çarpıtılarak yapılan şikâyetler okul yönetimlerini huzursuz etmekte, onların şevklerini, heyecanlarını, teşebbüs arzularını kırmakta ve haliyle performanslarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bakanlık bu gibi konularda personelini korumalıdır. E-posta, Alo 147, BİMER, CİMER ve dilekçe yoluyla bazen isimli bazen de isimsiz olarak okul yönetimleri sık sık şikâyet edilmektedir. Yakınmaların çoğu asılsız çıkmaktadır; bir kısım yakınmalarda ise konu çarpıtılıp anlatılmaktadır. Üst makamlar yasal görevleri gereği, gerek isimli gerekse isimsiz; gerek elektronik posta ile gerek dilekçe ile yapılan tüm şikâyetleri dikkate almakta ve ilgili okul yöneticileri hakkında hemen inceleme başlatılmaktadır. Yukarıdaki paragrafta açıklandığı gibi burada da üst makamların başlattığı yasal/idari süreç %99 inceleme aşamasından öteye geçmemektedir.

VELİLERLE MÜNASEBET VE ŞİKÂYET PROBLEMLERİ

1- Okul yöneticileri, öğretmenler, vb. hakkında yapılan asılsız şikâyetler.

2- Okul aidatı, bağış vs. gibi nedenlerle okul idaresi velilerle karşı karşıya gelmektedir.

3- Müdürlerin karşılaştığı problemlerin önemli bir kısmı okul dışı kaynaklıdır. Okul dışı kaynaklı problemler arasında ise ailelerin kültürel ve sosyoekonomik düzeylerinin farklılıkları. Velilerin okula karşı ilgisizliği. Ailelerin çözüm odaklı hareket etmemesi.

4- Akıllı telefon ve internet arasında sıkışmış, özentili ve kendi olmaktan uzak, dizilerin yönlendirdiği nesil geleceğimiz için önemli bir problemdir. Öğrenciler için okullar sağlıklı hale getirilmeli, öğrenciler cep telefonundan uzak tutulmalı, okul saatleri içinde teneffüsler dâhil öğrencilere telefonlar verilmemeli. Televizyon ve basın kontrol edilmeli. Birtakım gayri ahlakî dizi ve programlar Avrupa'daki gibi şifreli sunulmalı.

5- Öncelikle "Adalet mülkün temelidir." vecizesine istinaden çalışma ortamında adaleti mümkün mertebe sağlamaya çalışmak yöneticilerin ilk görevi olmalıdır.

6- İş yükü, sorumluluk ve mükâfat dengesi yoktur. Okul müdürü olmanın iş yüküne talip olma dışında hiçbir avantajlı tarafı yok. (Vicdan ve sorumluluk sahibi idareciler hariç.)

Araştırmaya İlişkin Nitel Bulgular (Müdür Görüşleri);

“Okul müdürü olarak görev yaptığım kurumda en az 4 arkadaşım benden daha yüksek ücret almakta ama 6 gün tam mesai çalışan tek benim.Ders yükünden tutun da tamirat ve bakım işlerine kadar yük, sorumlunun omuzlarına kalmaktadır. Ayrıca eğitim yöneticiliği rolünden tutun da SWOT analizi, fikri ve proje çıktılarında kadar teferruatlı işleri hakkıyla yapabilmek için inanın 4 yıldır geceleri de çalışmaktayım. Sonuç; kurumsal ilerleme, akademik, sosyal, sportif başarı ve eğitim kalitesi, fakat yıpranan tek kişi olmaktır. Yani kişisel çaba ve fedakârlıkla yapılabilecek güzel işler hakkaniyetli bir sisteme dayansa ben eminim ne cevherler çıkıp çok güzel işler ortaya konacaktır. Şu an ise özellikle küçük ilçeler ve ortaokullarda bu işi zorunlu olmadıkça kimse almak istemiyor. Sorumluluk çok, yetki azdır.Eğitim ve öğretimde kalite ve performans için bu konu mutlaka sorgulanmalıdır.Okul müdürlerine görev olarak kilit bir misyon yükleniyorsa,bakanlık gereğini yapmalıdır.Anaokulu, ilkokul, Ortaokul, lise ve mesleki lise müdürlüğü gibi ayrımlar maalesef çok ölçsüz durumda. Bunun yerine iş yükü, uğraşı zorluğu ve girdi çıktıya dayalı performans odaklı bir sistem geliştirilmeli.”[Müdür 1]

“Sorumluz ve prosedür takipçisi idarecilerle sorumluluk sahibi olup üretken, girişimci ve risk alıp katma değer üreten müdürlerin ayrılmaması da ayrı bir problemdir. Maalesef bunu ölçebilecek bir sistem olmadığı için bu iş bu kadar değersiz hale gelmiştir. Önerim bunu ayırt edecek bir değerlendirmenin olmasıdır. Bu özellikle devletimiz ve eğitim sistemimiz açısından hayati önem arz etmektedir.” [Müdür 2]

“Okul müdürlüğünün statü olarak özellikle küçük ölçekli okul ve ilçelerde hiçbir değeri yoktur. Çünkü yaptırım ve ekonomik bir gücü yoktur. Siyasi gücü olan birey ve velilerin şamar oğlanı olmuş durumundayız. İl sorumlularımız çoğu zaman isimlerimizi bile bilmemekte, çünkü kayda değer görmemektedirler. Oysa birçok politika okul idarecisi üzerinden öğretmen, öğrenci ve veliye taşınmaktadır. Ayrıca o politikanın geri dönüşümü takip edilmeyip sorun çıkmasını yeter mantığıyla yaptığımız birçok değerli çalışma kâle alınmamaktadır. Bu da motivasyon ve idealizmi bitirmektedir.”[Müdür 3]

“Bir ülkede yetkisi ile sorumluluğun baştan sona dengesiz olduğu başka bir görev var mıdır bilemiyorum? İş çok, karşılık yok, yetki dersin nerdeyse hiç yok. Ülkemizde binlerce okul, milyonlarca öğrenci var. Bütün öğrencilerin eğitim ve öğretim işlerini organize etmek, öğretmenleri ve velileri idare etmek, hatta devletin vermediği parayı vatandaştan bağış, sponsorlukya da başka isimler altında toplayıp hizmet etmeye çalışmak, çalışmaların en zorudur. Devlet ile millet arasında kalıp madden ve manen sürekli kendini kum torbası gibi hisseden başka bir memuriyet yoktur yeryüzünde. Devlet memurluğunda olmayan mesai okul müdürlerinde var. Gündüz, gece, hafta içi, hafta sonu her zaman her yerde teyakuzda olacaksınız. Okula hırsız girerse, alarm çalar, emniyet seni arar. Bir arıza, bir eksik olursa veliler ve yetkililer seni ararlar. Temizlik, tertip düzen, boya, tamirat, eğitim, öğretim ve faturalar okul müdürünü ilgilendirir. Aboneliği sen yapacaksın, taşınır kontrolü sende, tazminatı sen ödeyeceksin. Okulda bir vukuat olunca devlet hesabını sana sorar. Nöbetçi değilsin ya sen okulun her şeyisin. Büyükler okul eşittir müdürüne demişler ya hiç bir şeyi seçme hakkı olmayan müdür okuluna denk olur mu siz söyleyin? Milli eğitimin uç beyi ilan etmişler bizi de bence uç beyi değil de hiç beyi daha esaslı duruyor. Hizmetli yok, memur yok, öğretmen yok, muavin yok. Olsun sen halledersin. Toplu sözleşmeler iki yılda bir yapılır, müdürler unutulur. Hükümetler bütçe yapar, program yapar müdürlerin esamisi okunmaz. Nöbet tutanlar ücret alır, kurs verenler ücret alır, okul sevk ve idare eden hava alır. Yetkili ve etkililerde olan biteni seyreder. Siz istediniz canım müdür olmayı yapacaksınız tabiki bu görevi, başka seçeneğiniz yok. Eskiden öğretmenliğe atanırken her türlü koşullarda öğretmenlik yapabilir raporu alınırdı. Şimdilerde müdürlere bu rapor alınmışta biz de aslanlar gibi yapıyoruz işte. Görevlendirme sistemine geçildi ya konumuz pamuk ipliğine bağlandı. Büyükler istediği anda dört yılda beklemeden iptal edebilir ve sizde güvencesiz memurlar gibi kendinizi öğretmenler odasında bulabilirsiniz. Son günlerde iş sağlığı ve güvenliği kapsamında bakanlığımız işveren olarak ödediği cezaları azaltmak amacıyla

illere, ilçelere ve okul müdürlüklerini alt işveren olarak tanımlamaya çalışıyor. Kısacası müdürler patron gibi çalıştırdığı işçilerden ve memurlardan sorumlu olacak. Onların başına bir şey gelirse hesabını yine okul müdürleri verecek. Peki, bu büyük sorumluluk karşılığında maddi bir kazanç var mı dersiniz? Maalesef bu yükü de taşı, şu yükü de taşı derken bir gün müdürler yük altında kalacaklar. Yetki dersiniz avuç içi kadar, sorumluluk derya, deniz. Okulda hizmetli çalışmaz, müdür ezilir, hizmetliye bir şey olmaz. Okulda öğretmen görevini yapamaz, öğretmene bir şey olmaz, olan müdüre olur. İşçi olsanız fazla çalışma ücreti alırsınız, memur olsanız sekiz saatte mesainiz biter. Ne sabahın 06.30'u, ne akşamın 18.30'u, ne de öğle arası var. İkili öğretimde yaklaşık 12 saat çalışılır. Hatta hafta sonu kurslarına gelinir, yetmedi aile ziyaretleri ve diğer çalışmalar, bu insanların aileleri ne olacak diyen yok? Herkes her zaman, sonuna kadar hizmet bekliyor, alta kalanın canı çıksın. Okullarda işler az ya ilçede komisyon görevi,törenler, muhakkiklik, toplantılar ve daha neler neler? İş ve işçi bulma kurumu yada iş tarifi yapan birimler okul müdürlerinin iş tarifi etselerde bir görsek. Yönetmelikte yazılanların dışında en az bir okadar daha işimiz var. İşsiz olmadığımız için şükrediyoruz, ancak MEB'de müdürlerin üvey evlat görülmediği bir dönem istiyoruz.” [Müdür 4]

“Milli Eğitimde üretimin yapıldığı yer okullardır. Asıl olan okullardır.Diğer bölümler hepsi yan alanlardır.Düzenlemeler okullara sorularak yapılsa yılda iki üç defa yönetmelik değişiklikleri olmaz.Sürekli farklı kararlar alınıp durulmaz.Mutfağı yöneten okul Müdürleri işin içindedir.Öğret men,veli,öğrenci,öğrencinin diğer yakınları hepsi Müdürün karşısında durmaktadırlar.Birebir ilişki içindedirler.Olumsuzluklar ve yapılanlar hepsi dile getirilir.Onun için bizler her durumda okulu yaşatıp geliştiririz.Bakanlık hiçbirşey vermese bile bulup buluşturur,ihtiyacı karşılarız.Çünkü cevap vereceğimiz kişiler karşımızdalar.Cevabınız yoksa orada olamazsınız.Onun için bizler gerekirse mesai dışında gerekirse hafta sonları hep çalışırız.Kimse bilmez çektiklerimizi.Buna rağmen okul Müdürleri herşeyden sorumlu da olmalarına rağmen öğretmenle hemen hemen aynı ücreti almaktadır. Yetkileri sınırlıdır.Görevlendirme olarak atanmakta,kadrolu atanmadığı için görevlendirme iptali bir üst makamın dudaklarının arasındadır. Hâlbuki bunca görevi sırtlayan,rizikoya giren bir yönetici daha da güçlü kılınmalıdır. Ücretleri mutlaka artırılmalıdır.Bize her toplantıda paydaşlardan söz ediliyor ama biz hiçbir zaman paydaş olamıyoruz, paydaş bulamıyoruz.”[Müdür 5]

SONUÇ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1- Yasalarla yüklenen sorumluluklar yine yasaların getireceği yetkilerle çözümlenmelidir. Yetkisiz sorumluluklardan idarecilerimiz kurtarılmalı, korunmalıdır. Yasalardaki eksiklikler gereksiz zaman ve iş gücü kaybına, imkân ve insan israfına neden olmaktadır.

2- Okul idarecilerinin aldıkları ücretler, kurs ücretlerinde olduğu gibi zamlı olmalı. Diğer devlet dairelerinde olduğu gibi, makam tazminatı veya denge tazminatı gibi maddi yönden desteklenmelidir.

3- Okul müdürü çalışacağı öğretmen ve personeli seçiminde söz sahibi olmalıdır.

4- Okul müdürü, müdür başyardımcısı, müdür yardımcılarında ve nöbetçi öğretmenlere öğle yemeği verilmelidir.

5- Okulların yardımcı hizmetler personeli ve temizlik malzeme ihtiyacı yerel yönetimler tarafından karşılanmalıdır.

6- Okul binalarının müştemilatları ile birlikte bahçe bakım, onarım işleri yerel yönetimlerce karşılanmalıdır.

7- İl merkezleriyle kırsal alanların, öğretmen dağılımını dengeli tutabilmek için mahrumiyet durumu ve merkezi yerlere uzaklığına göre, aylık denge tazminatları ile yol ücretleri verilmelidir.

- 8- İdarecilerimize yıpranma payı verilmelidir.
- 9- Hizmet alımından çalışan personellerin her türlü mali ve sosyal hak ve alacaklarının, okul veya okul idarecilerini ilgilendirmemesini, bu konuda muhatabın Millî Eğitim Bakanlığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu olmalıdır. Bu konuda MEB ve SGK açık ve net çözümler üretmelidir.
- 10- Okul müdürleri eğitim-öğretim hizmetleri sınıfından çıkarılıp GİH (genel idare hizmetleri) sınıfına dâhil edilmelidir.
- 11- Tam gün eğitim veren okullardaki öğrencilerin tamamına öğlen yemeği verilmelidir.
- 12- Okul müdürlerine ağırlama ödeneği verilmelidir.
- 13- Okul öğrenci kayıtlarının gerçekten ikamet edilen adrese uygun okula yapılması, kayıt için gelen velilerden gerçekten o adreste ikamet ettiğine dair en azından bir abonelik (elektrik, su, doğalgaz, telefon, vb.) istenilmelidir.
- 14- Ortaöğretimde olduğu gibi ilk ve ortaokullar da bütçelendirilmelidir. Genel bütçeden okulların tüm ihtiyaçları karşılanmalıdır.
- 15- Okullarda çalışan bütün personele (yönetici, öğretmen, memur, yardımcı hizmetli, vb.) hizmet içi eğitim özendirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Hizmetiçi eğitimler için seminer dönemleri değerlendirilmelidir.
- 16- Şikâyetlerin asılsız çıkması durumunda şikâyet eden ya da edenlere bir yaptırım uygulanmalıdır.
- 17- Okullarda okutulan ders çeşitliliği ve ders saati azaltılmalıdır.
- 18- 5.sınıflar ilkokul ile birleştirilmelidir. Ortaokullar 3 yıl olmalıdır.
- 19- Liselerde olduğu gibi ortaokullara da rehberlik dersi konulmalı ve rehber öğretmenlerin rehberlik derslerine girmeleri sağlanmalıdır.
- 20- Okul müdürlerine nöbet ücreti ödenmelidir.
- 21- Halk Eğitim Merkezlerinde fiilen nöbet tutulmasından dolayı nöbet ücreti ödenmelidir.
- 22- Doktora ve yüksek lisans yapan öğretmenlere %5-10 artırımlı ödenen ek ders ücretinin yüksek lisans ve doktora yapan öğretmen/yönetici sayısının artırılması için yüksek lisans yapanlara %20 doktora mezunlarına %30 artırımlı ödenmelidir.
- 23- Okul müdür ve yardımcılarının yüksek lisans ve doktora yaptıklarında artırımlı ücret alamama mağduriyeti giderilmelidir. Buna bağlı olarak ek ders yönetmeliğinde bulunan fiilen derse girme maddesine idareci istisnası getirilmelidir.
- 24- Sınıf öğretmenleri de branş öğretmenleri gibi 15 saat maaş karşılığı derse girmelidirler.
- 25- Rehberlik derslerine rehber öğretmenleri girmelidir.
- 26- Özel eğitim öğretmenlerine rehberlik alanı öğretmenleri gibi haftalık 18 saat ücret ödenmelidir.
- 27- Kariyer basamaklarında yükselme sınavı yapılması ve yüksek lisans/doktorasını tamamlayanlara sınavsız uzman / başöğretmenlik hakları verilmelidir.
- 28- Bütün okul türlerinde kurum müdürlerinin ve müdür yardımcılarının aldığı ek dersler en yüksek ek ders alanın seviyesine yükseltilmelidir. Veya idarecilerden ek ders kaldırılıp maaşa belli bir ücret eklenerek eşitlenmelidir.

- 29- Yasal düzenlemelerle mali durumu iyi olan öğrenci velilerinden her yıl eğitime katkı payı alınması, gelirin artırılması için bir çözüm olarak düşünülebilir.
- 30- Madde bağımlılarının okul bahçelerini kullanmalarına çare olarak güvenlik personeli gece ve gündüz okulları beklemelidir.
- 31- Engelli ve çocuk yetiştirme yurtlarından çalışanlar okul dışı alanlarda istihdam edilebilir.
- 32- Öğrenci okul dışına da çıkartılmalı. Mesela, Din kültürü dersi için öğretmen ve öğrenciler Camiye, cenazeye gidebilmeli. Sosyal ortamlar oluşturulmalı... Çevresinin üretim ilişkilerine katılabilmeli. Haftada bir gün fabrikaya, tarlaya, bağa, bahçeye, gidip mevsimlik işler ile de uğraşmalı.
- 33- İmam Hatip liselerine de uygulamalı meslek eğitimi dersi (staj) konulmalıdır.
- 34- Öğretmenlerin ek göstergesi 3600 olmalı, emekliliğe etki etmelidir.
- 35- Müdürler görevlendirme değil kadrolu olmalıdır.
- 36- Öğrenme süreci 13.00'e kadar yapılmalı, öğrenciler öğle yemeğinden sonra sanat, spor ve kültürel etkinliklere yönlendirilmelidir. Böylece öğrencilerimiz "yaparak yaşayarak" öğrenirken, toplumun önemli bir parçası olma aidiyeti ile üretken, başarılı aynı zamanda mutlu ve sosyal kişiler olarak yetişeceklerdir.
- 37- İkili eğitime son verilmeli, okulda geçirilen zaman azaltılmalı, öğrencilerin bir meslek, kültür, sanat ve spor becerileri edinmeleri sağlanmalıdır.
- 38- Temizlik şuur ve alışkanlığı edinmeleri için öğrencilerimize kirlettiği alanlar temizlettirilmelidir.
- 39- Zorunlu eğitimden kaynaklanan isteksizliği azaltmak için mesleki eğitime 5. Sınıftan itibaren yönlendirme yapılmalıdır.
- 40- Özel okul ve kurumlarda çalışanların devlet okulu/kurumlarına geçişlerinde özel sektörde çalışılan sürenin tamamı değerlendirilmelidir.
- 41- Okullara öğrenci sayısına göre "özel okullara verilen teşvik benzeri" belirlenecek ödenek verilmelidir.
- 42- YİBO ve PİO'lardaki bütçeleme sistemi bütün okullara yaygınlaştırılmalıdır.

ÖĞ-DER

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

Ziyabey Cd. 1420. Sk. No: 2/1 Balgat / ANKARA
Tel : 0312 286 18 83 Fax: 0312 287 61 80
www.ogder.org • e-posta: info@ogder.org